

SPETS NYTT

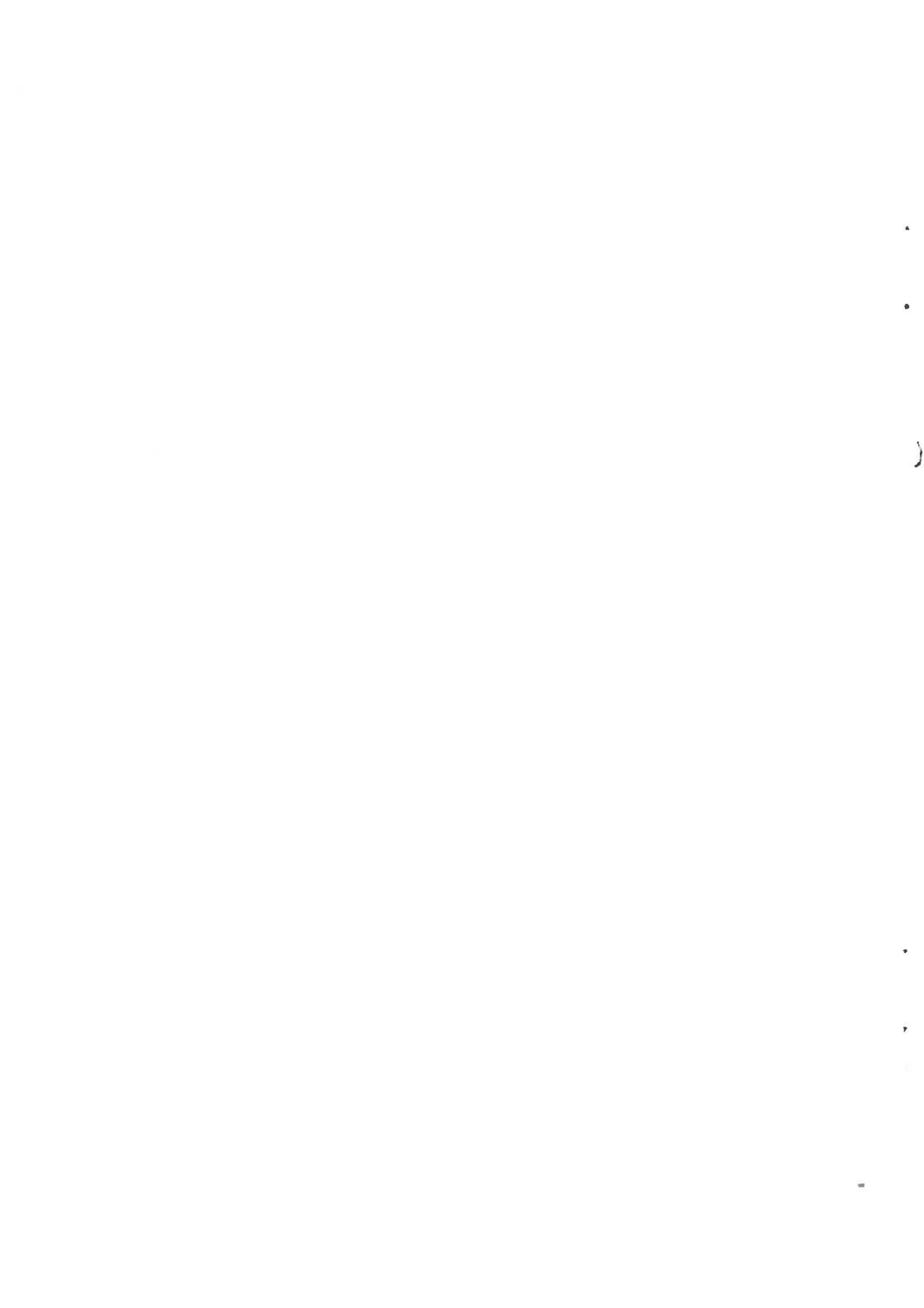
NR. 3

1999

NORSK SPESIALKLUBB FOR FINSK SPETS
OG NORRBOTTENSPETS

Innholdsfortegnelse

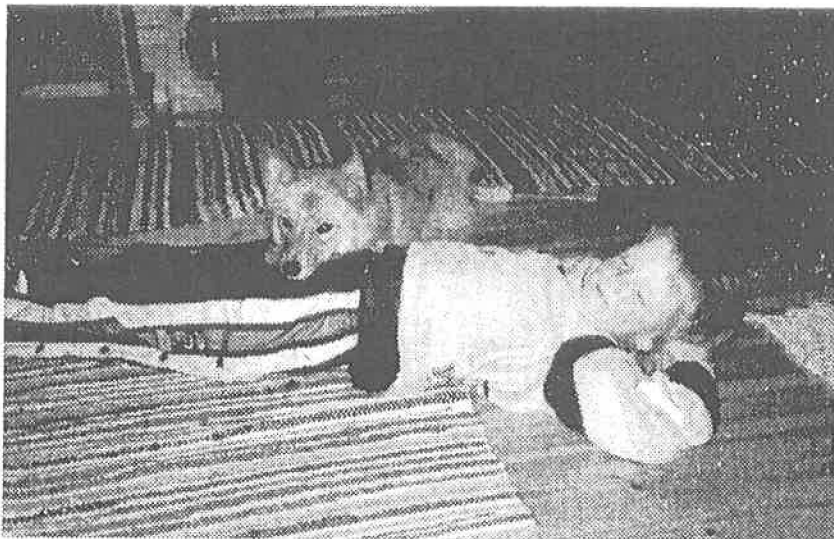
Styre og utvalgsoversikt	4
Turbulens	6
Meldinger fra kasserer og sekretær	8
Info til nobs eiere	9
Jaktprøveresultater	10
Foreløpig liste over kåring av årets spets, og laget til Nordisk Mesterskap	13
Informasjon til jaktprøvedommere	14
Dommerutdannelse	15
Mosvikprøve – Fosengjengens høytidsstund	28
Observasjon en nøkkel til suksess	30

Forsidefoto: Roy Nilsen

Rikko (*Bamse – Røjbackens Rina*) til Magnar Sveen ble beste finsk spets på Elverumsutstillingen.

Baksidfoto: Roy Nilsen

Krøkes tidelig som god krok skal bli. Janka (7 uker) til Edvard Heen med sitt første bytte. Muligens lånt av mor.

STYRE- OG UTVALSGOVERSIKT, NSFN

Funksjon og Navn	Adresse	Telefon
Leder		
Per M Korsmo	Øvre Lunden 8, 0594 Oslo	22650763 Priv / 90144670 Mob
Nestleder		
Bjørn Kenneth Nilsen	Skytterløkka 11, 3600 Kongsberg	91645485
Sekretær /Kasserer		
Bengt Sundkøien	Maurstien 5, 1930 Aurskog	63850712 Priv / 95287739 Mob 67804017 Arb / 67804030 Fax
Styremedlemmer		
Ole Jørgen Klaseie	Østsinnifinna 72, 2870 Dokka	61111166 Priv / 91101182 Mob
Jan Jansen	Haugsbakkveien, 2770 Jaren	61329777
Varamedlemmer		
Bjørn Bryng	Eikeveien 80, 3122 Tønsberg	33368259 Priv / 91387484 Mob
Tron Olav Tinnes	Vindalringen 70, 3728 Skien	35545650 Priv / 94257675 Mob
Avlsråd Finsk Spets		
Leder		
Karin Ruus	Ask Gård, 1482 Nittedal	67071706 Priv
Medlem		
Per M Korsmo	Øvre Lunden 8, 0594 Oslo	22650763 Priv / 90144670 Mob
Avlsråd Norrbottenspets		
Kenneth Hansen	Leirhågen, 8632 Skonseng	75148292 Priv / 75124812 Arb
Medlem		
Jan Jansen	Haugsbakkveien, 2770 Jaren E-Post: Jaj.jansen@c21.Net	61329777
Jaktprøveutvalg		
Leder (Kontaktperson Trøndelag og Nord-Norge)		
Knut Østmo	7120 Leksvik	74857637 Priv
Kontaktperson Sør-Norge		
Armand Sønsterud	2250 Roverud	62826458 Priv / 91123287 Mob
Medlem		
Roy Nilsen	Skutlesvegen 46, 57 Voss E-Post: roy-nils@online.no	56516320Priv / 90974142 Mob 56519455 Arb / 56519459 Fax
GK (NKK oppnevnt utvalg, behandler eventuelle klager ved jaktprøver)		
Dagh Bakka	Heliroveien, 2800 Gjøvik	61177555 Priv / 95087195 Mob 94173943 Mob / 61170902 Fax 62826458 Priv / 91123287 Mob
Armand Sønsterud	2250 Roverud	
Arrangementskomite Trøndelag		
Leder		
Bjørnar Rasch Nilsen	Langmyrveien 21, 7112 Hasselvika	73854204 Priv / 90147682 Mob
Medlemmer		
Tor Ivar Sundseth	Slettenveien 7, 7168 Lysøysundet	72529503
Tore Bjørnset	Gamle-Lina 29, 7028 Trondheim	73937342 Priv / 92219812 Mob
Arrangementskomite Nordland		
Per Vatnan	Søfting, 8664 Mosjøen	75187289 Priv / 91831708 Mob
Ole Johan Eivindsen	Industriveien 3, 8680 Trofors	75181503 Priv / 94170480 Mob
Revisorer		
Jon Raac	Røykenviken, 2760 Brandbu	61334173 Priv / 913210088 Mob
Ola K Rye	Bosberg, 7070 Bosberg	72843608

Spets Nytt

Redaktør

Jan Jansen

Haugsbakkveien, 2770 Jaren
E-Post: Jaj.jansen@c21.Net

61329777

Medarbeider

Roy Nilsen

Skutlesvegen 46, 57 Voss
E-Post: roy-nils@online.no

56516320Priv / 90974142 Mob
56519455 Arb / 56519459 Fax

Ansvarlig utgiver

Per M Korsmo

Øvre Lunden 8, 0594 Oslo

22650763 Priv / 90144670 Mob

Klubbens adresse

Bengt Sundkøien

Maurstien 5, 1930 Aurskog

63850712 Priv / 95287739 Mob
67804017 Arb / 67804030 Fax

NSFNs offisielle Internettside:

E-post adresse:

Innmelding

Medlemskategori

Pris

Ordinært medlemskap

Kr 250,-

Familemedlemskap

Kr 50,-

Utenlandske abonnenter av Spets Nytt

Kr 175,-

Medlemskap inngås ved å betale beløpet inn på postgirokonto nummer:

0803 4338133, Bengt Sundkøien, Maurstien 5, 1930 Aurskog. Merk giroen med hva slags medlemskap du ønsker å tegne!

Kjøp av klubbblem

Klubbblem i stoff

Kr 50,-

Klubbblem kjøpes ved å betale beløpet inn på postgirokonto nummer:

0803 4338133, Bengt Sundkøien, Maurstien 5, 1930 Aurskog. Merk giroen med klubbblem og antall!

Det vil være flott hvis noen av medlemmene selger annonser til Spets Nytt!

ANNONSE PRISER

Bakside, farvetrykk:	kr 1000,-
Innside omslag, farvetrykk:	kr 1000,-
Innside omslag, sort/hvit:	kr 500,-
Helside, kun sort/hvit:	kr 300,-
Halvside, kun sort/hvit:	kr 150,-
Kvartside, kun sort/hvit:	kr 75,-

Ved bestilling av annonser i flere nummer vil det bli gitt rabatt.
Medlemmer annonser gratis, nærings annonser henvises til ovenstående priser.

Turbulens

Av Roy Nilsen

Det har vært lettere turbulens i klubben i løpet av sommeren. Hvis noen har blitt bekymret av den grunn vil jeg understreke at det er det ingen grunn til. Det at man er uenig om forskjellige ting er bare sunt. Under forutsetning av at uenigheten bringes fram i det fora der den hører hjemme, og at man gjennom diskusjon kommer fram til en løsning som klubben er tjent med. Det er blitt uttrykt frykt for personstrid, og med splittelse av klubben som en følge. Jeg håper og tror at vi har så stor takhøyde i klubben at vi kan være uenige i sak uten å bli uvenner på det personlige planet. Å kunne skille sak og person er en forutsetning for å utvikle og drive en slik organisasjon som NSFN. Like viktig er det at disse diskusjonene foregår ute i det åpne rom (Spets Nytt, årsmøte og andre typer samlinger). Skal all uenighet løses på kammerset er vi på farlig kurs. Så langt mener jeg at klubben har lykket i dette, selv om vi har vinglet enkelte ganger. Det at klubben tar diskusjonene ute i det åpne rom viser bare at demokratiet fungerer. Da må enkelt medlemmer og grupper akseptere at avgjørelser av og til avviker fra egen oppfatning. Utfordringen blir da å akseptere avgjørelsen og ikke drive sabotasje. Dette er demokratiets pris.

Spets Nytt

Styret har vedtatt en instruks for Spets Nytt og når styret eller deler av styret bryter denne må det få konsekvenser. Hvis ikke har det ingen hensikt å ha en instruks. Konsekvensen ble at redaktøren trakk seg.

Formål:

Spets Nytt (SN) skal være et bindeledd mellom styre/utvalg og medlemmene. SNs hovedformål er å være informerende. SN skal være et objektivt informasjonsforum. Men det skal gis rom for subjektive meninger og holdninger, forutsatt at de ikke er krenkende, injurierende eller støtende.

Redaktørens ansvar:

Redaktøren (RED) har det redaksjonelle ansvaret for innholdet i SN. RED står fritt i sin redaksjonelle linje innenfor styrets til enhver tid sine fastsatte rammer.

Redaksjonelle konflikter mellom styre og RED skal forsøkes å løses ved forhandling partene mellom. Er konflikten fastlåst skal den legges fram for generalforsamlingen, som fatter et endelig vedtak. RED står fritt til å vurdere sin stilling ved en eventuell konflikt.

RED plikter å trykke kontroversielle ytringer for å oppnå et helhetsbilde i saker det er uenighet. RED kan nekte å trykke anonyme innlegg, og innlegg som kan skade NSFNs renommé.

RED har likeledes det tekniske ansvaret for at SN blir utgitt i henhold til utgivelsesplanen, men kan delegere dette til en annen kompetent person.

Ansvarlig utgiver:

Hovedansvarlig for at SN blir utgitt i henhold til enhver tid gjeldene instruks.

Kaos

Alle som har mottatt førsteutgaven av Spets Nytt nr. 2-99 har med egne øyne registrert hvilke katastrofe og makkverk av et blad det var. Det er utrolig irriterende å registrere at det man har brukt et par arbeidsuker på å lage, ødelegges av andre i løpet av noen minutter. Copy Line (det nye trykkeriet) har beklaget kaoset og laget en andre utgave, kostnadsfritt. Dette kunne redaktøren akseptert og levd med. Men at styret eller deler av styret bytter trykkeri uten å informere redaktøren kan ikke aksepteres. Spesielt ikke med den forhistorien bladet har med bytte av trykkeri (å spare penger koster kvalitet). Det mest alvorlige er at deler av innholdet som redaktøren har sendt til trykking blir byttet ut med to redaksjonelle innlegg. Innlegg som kommer redaktøren i hende etter at originalene er sendt til trykking må selvsagt vente til neste nummer. Det er ikke holdbart at man benytter bakveien. Som instruksjonen sier skal alle syn komme fram, og det har alltid vært undertegnede sin linje. Men ting må gjøres i riktig rekkefølge.

Konsekvens

I tråd med instruksjonen står redaktøren fritt til å vurdere sin stilling ved konflikter. Undertegnede kan ikke leve med usikkerheten i forhold til det redaksjonelle ansvaret som oppstod etter overstyringen ved trykkingen av nr. 2-99. Derfor fantes det ingen alternativer til å trekke seg. I denne saken er også ansvarlig utgiver overstyrt, siden han har ansvaret for at bladet blir utgitt i henhold til instruksjonen. Dette er de faktiske forhold styret må forholde seg til, og jobbe ut fra.

Framtiden

Undertegnede har stilt seg til styrets disposisjon når det gjelder å produsere stoff til Spets Nytt, og lage originaler til trykking. Styret har akseptert dette tilbudet, og utnevnt Jan Jansen til midlertidig redaktør. Jeg tror dette er en god løsning på situasjonen klubben stilte seg i august. Når styret får ordnet opp med kvaliteten på trykkingen vil medlemmene forhåpentligvis ikke merke noen forskjell. Etter mange år med mye prøving hadde vi endelig funnet en layout vi var fornøyd med.

Meldinger fra kasserer og sekretær

KLUBBEN ARRANGERER I 1999 fire faste jaktprøver. Dette var/er Rena, Mosvik, Mortjernsberget (Grue) og Grane. De tre førstnevnte er lørdag - søndag, sistnevnte er fredag, lørdag og søndag. Når du melder på til en av våre faste jaktprøver må du skrive på anmeldelsen om du vil starte alle dager. Starter du alle dager koster hver start kr 250,-. Det vil si - ønsker du å starte alle tre dager under Granepreven koster dette kr 750,-.

Spredt prøve kan du gå helt frem til 31. mars 2000. Ønsker du å gå spredt prøve sender du anmeldelse til oppgitte adresse i Spets Nytt nr 2/1999. Ta så direkte kontakt med en dommer og avtalt tid og sted. Når dette er avtalt - betal inn startavgiften.

Prisen pr. jaktprøvestart er:

- Førstegangsstart kr 100,-.
- Deretter kr 250,- pr start.

Påmelding til jaktprøve er først gyldig når startavgift er betalt. Bruker du innbetalingsgiro påfør følgende på denne:

- Prøvested og dato pluss hundens navn.
- Bruker du telegiro/internett bruk prøvens dato som referansenummer.

NSFN har fått nytt kontonummer av postbanken, som gjelder fra 01.10.99.

Det nye nummeret er: **0532 10 65564**

Fra 01.01.2000 øker kontingenten

Hovedmedlem: Kr 250,-

Familiemedlem: Kr 50,-

Utenlandske: Kr 175,-

Husk å melde adresseforandring til sekretæren. Sjekk adressen som står på Spets Nytt. Er denne feil - ring meg eller send adresseforandringskort.

Årsmøte 2000

Årsmøtet og spesialutstillingen avholdes 18. og 19. mars på Skaslien Gjestgiveri ved Kirkenær. Nærmere informasjon vil komme.

Info til nobs eiere

Av Kenneth Hansen

Ja, no er jakta og jaktprøvesesongen godt i gang. Til dere som har tenkt å bruke hunden i avl, skulle det se bra ut hvis dere lot hunden få en sjanse til å vise at han/ho jakter. Det er bra med fugl i år, så å gå til premie skulle la seg gjøre hvis alt klaffer. Det er ikke ofte vi ser nobser bli stilt på faste eller spredt prøver i Norge. Hvis hunden din loser fugl, la den da få en sjanse til å vise det i skogen, sammen med en dommer.

Jeg stilte selv for første gang i Mosvik høsten 1998. Trivelig å treffe andre som er bitt av samme basillen. Var litt anspent, og lurte fælt på hvor mange superhunder som skulle dukke opp. Det viste seg fort at de aller fleste var jo vanlige jegere, med alminnelige hunder.

Vi må sammen prøve og få flere jaktpremier på nobsen .

For øyelysning av PRA og katarakt finnes det en del autoriserte lysere i Norge.

Navn	Sted	Tlf.
Niels Højgaard Andersen	SKIEN	35 53 81 11
Torill Bergsjø	SOFIEMYR	66 80 79 80
Ellen Bjerkås	OSLO	22 52 54 14
Ellen Dobloug	TROMSØ	77 67 64 12
Hege Jøntvedt Engum	STJØRDAL	74 82 20 02
Petter Heim	OSLO	22 68 35 00
Magne Haaland	BRYNE	51 42 66 11
Kjell Kongsengen	GJØVIK	61 17 51 11
Eva Heldal Monsen	NESTTUN	55 10 44 84
Jon Snøfugl	HEIMDAL	72 88 77 30
Harald Vileid	SANDEFJORD	33 45 85 14
Ruth Anne Aas	MOSS	69 27 01 98

Prisen pr. øyelysing ligger på ca 250-300.-

Det er som oftest øyelysere ved NKK sine utstillinger.

Ha en fortsatt fin høst!

Jaktprøveresultater

Av Roy Nilsen

HØSTENS PRØVEAKTIVITET HAR VÆRT GLEDELIG stor så langt. Pr. 9/10-99 har det vært 43 starter. Det er ikke bare antall starter som er gledelig. Så langt har det blitt oppnådd mange gode premieringer. Hele fem 1. premier er bokført foreløpig. Fire av disse ble oppnådd i løpet av en helg. Så 4. og 5. september 1999 vil bli stående som historiske i NSFNs historie. Både antall starter og resultater viser at klubben er på frammarsj. Det mest positive er at stadig flere stiller sine hunder på jaktprøve.

Rena 21. og 22. august

Lørdag

Hund	Eier	Poeng	Premie	Dommer
S27559/90 Tikko (FS)	Ole Jørgen Klaseie	86	1	P.M.K.
25794/90 Peik II (FS)	Tor Ivar Sundseth	70	2	O.M.R.
S24467/97 Janca (FS)	Trond Gundersen	52	3	R.N.
18666/92 Zennta (FS)	Roy Nilsen	49	0	O.P.S.
S53070/96 Isa (FS)	Ole Johan Moen	42	0	Ø.Aa.
04220/98 Sarek (NS)	Tron Olav Tinnes	19	0	P.M.K.
12364/97 Pirri (FS)	Martin Løvtjernet	11	0	Ø.Aa.
1120/96 Tapio (FS)	Henrik Kolbu	7	0	O.P.S.

Søndag

Hund	Eier	Poeng	Premie	Dommer
18666/92 Zennta (FS)	Roy Nilsen	59	3	O.P.S.
12364/97 Pirri (FS)	Martin Løvtjernet	54	3	P.M.K.
04220/98 Sarek (NS)	Tron Olav Tinnes	40	0	Ø.Aa.
S30070/96 Sool (NS)	Bjørn Bryng	27	0	P.M.K.
S24467/97 Janca (FS)	Trond Gundersen	8	0	Ø.Aa.
1120/96 Tapio (FS)	Henrik Kolbu	7	0	O.M.R.
25794/90 Peik II (FS)	Tor Ivar Sundseth	5	0	O.M.R.

Mosvik 4. og 5. september**Lørdag**

Hund	Eier	Poeng	Premie	Dommer
1377/94 Lakka-R (FS)	Tore Bjørnbet	76	1	Ø.Aa.
S54474/94 Riika (FS)	Per Vatnan	63	3	R.N.
21324/95 Päivi (FS)	Bjørnar Rasch Nilsen	57	3	K.Ø.
18666/92 Zennta (FS)	Roy Nilsen	51	3	P.V.
20086/95 Kaisa (NS)	Kenneth Hansen	50	3	A.N.
11121/96 Zeppo (FS)	Ivar Erling Bergum	48	0	K.Ø.
22497/95 Sika (FS)	Sveinung Renbjør	48	0	Ø.Aa.
04223/98 Raia (NS)	Jorunn Sæther	34	0	O.P.S.
S30063/96 Tiina (FS)	Ole Johan Eivindsen	13	0	O.P.S.
30010/93 Anja (FS)	Bengt Sundkøien	4	0	A.N.

Søndag

Hund	Eier	Poeng	Premie	Dommer
1377/94 Lakka-R (FS)	Tore Bjørnbet	78	1	A.N.
18666/92 Zennta (FS)	Roy Nilsen	75	1	A.N.
25794/90 Peik II (FS)	Tor Ivar Sundseth	75	1	P.V.
S30063/96 Tiina (FS)	Ole Johan Eivindsen	46	0	Ø.Aa.
04223/98 Raia (NS)	Jorunn Sæther	21	0	K.Ø.
20086/95 Kaisa (NS)	Kenneth Hansen	7	0	R.N.
22497/95 Sika (FS)	Sveinung Renbjør	3	0	K.Ø.

Spredt prøve pr. 9/10 (resultatene er uoffisielle)

Hund	Eier	Poeng	Premie	Dommer
18666/92 Zennta (FS)	Roy Nilsen	73	2	K.Ø.
S27559/90 Tikko (FS)	Ole Jørgen Klaseie	67	2	A.S.
1377/94 Lakka-R (FS)	Tore Bjørnbet	59	3	K.Ø.
S27559/90 Tikko (FS)	Ole Jørgen Klaseie	57	3	A.S.
21324/95 Päivi (FS)	Bjørnar Rasch Nilsen	54	3	K.Ø.
30010/93 Anja (FS)	Bengt Sundkøien	52	3	Ø.Aa.
11121/96 Zeppo (FS)	Ivar Erling Bergum	47	0	P.V.
1377/94 Lakka-R (FS)	Tore Bjørnbet	47	0	A.N.
21324/95 Päivi (FS)	Bjørnar Rasch Nilsen	43	0	A.N.
25794/90 Peik II (FS)	Tor Ivar Sundseth	14	0	O.P.S.
10456/98 Talvi (FS)	Knut Østmo	13	0	R.N.

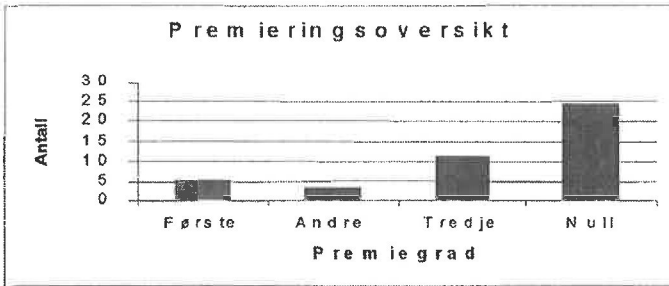

Fig. 1 Av 43 starter har 19 hunder gått til premie. 5 til første premie, 3 til andre og 11 til tredje premie. Bildet vil kunne endre seg utover høsten.

Jeg skal ikke trekke noen konklusjoner utfra disse resultatene. Bildet kan fort endre seg utover høsten. Men jeg tror ikke at de fem 1. premiene skyldes de nye jaktprøvereglene. Jeg tror mer på at de fire hundene gjennom fugltilgangen i prøveområdet har fått mulighet til å vise hva de kan. Alle hundene har tidligere vist at de tar vare sjansene når de er tilstede.

Det er fremdeles litt for mange hunder som går til 0. premie. Hva dette skyldes vil bare bli spekulasjoner. Men jeg våger å spekulere litt. Jeg tror neppe at årsaken kun er at hundene er for dårlige. En del av de startende hundene er unge og derav mangler rutine for å ivareta de sjansene de får. Når rutinen er på plass vil nok også resultatene komme. Rutinen til hundeføreren er også et avgjørende moment. Hvordan han/hun utnytter den tildelte prøveruten har betydning for om hunden har mulighet til å finne fugl. Fuglen sitter sjeldent jevnt fordelt i hele terrenget. Derfor er hundeførerens evne til å lese terrenget et viktig moment. Vi skal føre hunden inn i de områdene hvor sjansen for å finne fugl er størst. Hvor fort vi går vil også innvirke. Blir framdriften for liten rekker vi kanskje aldri fram til der fuglen sitter. I motsatt tilfelle vil vi støkke fuglene før hunden finner dem.

Poenget er å gå slik at hunden får absolutt best mulig arbeidsforhold. Da må man kjenne hunden sin, ha kunnskap om prøveobjektet og kunne lese terrenget. Når det gjelder arbeidsforholdene for hunden er også været en viktig faktor. Som kjent er ikke fuglen like samarbeidsvillig under enkelte værtyper. Vittringsforholdene vil selvfølgelig innvirke på mulighetene til å finne fugl. På faste prøver må man ta til takke med de forholdene som er der i øyeblikket. Når det gjelder spredt prøve kan man velge bort de værste forholdene. Som man ser er det mange ting som skal være på plass. Men selvfølgelig er det egenskapene og rutinen til hund og fører som har størst betydning. Egenskapene til hunden er det lite å gjøre med. Når det gjelder rutinen er det bare trening som hjelper. Hundeføreren har større muligheter til å forbedre sine egenskaper gjennom læring. Rutinen vil komme etter hvert. Det gjelder bare å ikke gi opp. Krum ryggen og stå på.

Foreløpig liste over kåringen av årets spets, og laget til Nordisk Mesterskap

Av Roy Nilsen

Årets spets 1999

Lakka-R	Tore Bjørnbet	213	
Tikko	Ole Jørgen Klaseie	210	(-3)
Zennta	Roy Nilsen	207	(-6)
Peik II	Tor Ivar Sundseth	159	(-54)
Päivi	Bjørnar Rasch Nilsen	154	(-59)

(Dette er foreløpig en uoffisiell liste, pr. 9/10-99.)

Nordisk mesterskap 2000

Tikko (FS)	Ole Jørgen Klaseie	86	
Lakka-R (FS)	Tore Bjørnbet	78	
Zennta (FS)	Roy Nilsen	75	
Peik II (FS)	Tor Ivar Sundseth	75	

Reserver

Riika (FS)	Per Vatnan	63	(-13)
Päivi (FS)	Bjørnar Rasch Nilsen	57	(-19)
Pirri (FS)	Martin Løvtjernet	54	(-22)
Janca (FS)	Trond Gundersen	52	(-24)

(Dette er foreløpig en uoffisiell liste, pr. 9/10-99.)

Positiv tendens

Disse listene inneholder en positiv tendens. Mest positive er listene selvfølgelig for de som ligger på toppen. Det viktigste er imidlertid at konkurransen om å bli kåret til årets spets og det å komme med på laget til nordisk mesterskap blir hardere. Dette beviser at bredden og nivået på de norske spetsene har hevet seg de siste årene. For første gang må man ha en 1. premie for å komme med på laget til nordisk mesterskap. Flere hunder melder seg på i kampen om de gode resultatene. Dette viser at det nytter. Men man må satse litt. Gode hunder og resultater gjør seg ikke selv.

Informasjon til jaktprøvedommerne

Av Jaktprøveutvalget

Under høsten prøver har det dukket opp en del spørsmål i forbindelse med tolkning av de nye regelen. Etter en del diskusjon og gjennomgang av utdanningskompendiumet til SSF har vi kommet fram til noen tilføyelser i regelboka. Etter endt sesong må vi ta en fullstendig gjennomgang. Det er derfor viktig at alle uklarerheter og feil blir rapportert til jaktprøveutvalget. Slik at vi får rettet opp dette når reglene skal revideres.

Her tar vi med noen punkter

1. Ta vare på skogsprotokollen, slik at den kan arkiveres sammen med prøvepapirene. Dette er eneste mulighet til å foreta en kontroll i ettertid.
2. Pkt. 5.7. Her har det falt ut et avsnitt. Når hunden på et klart og helt overbevisende vis, arbeider med enkelte fugler i kull/flokk til den flyr eller støttes av prøvegruppen og hunden etter forfølgning, uansett tid eller lengde, vender tilbake og starter et nytt losarbeide mot en ny enkelt fugl på samme overbevisende vis, bedømmes det i slike tilfeller som arbeide på enkelt fugl og i relasjon til utført arbeide. (Får ikke forveksles med hund som flere ganger bytter fugl i kull/flokk. I slike tilfeller poengsettes arbeidet som høyest ett (1) finnende og en (1) primærlos.)
3. Side 19, avsnittet finnende av fugl, andre linje etter komma, avhengig rettes til uavhengig.
4. Pkt. 6.2.1. Det er ingen tidsbegrensning for å kunne gi poeng for markering.
5. Pkt. 6.2.2. Må ha markering for å bedømme momentet.
6. Pkt. 6.2.3. Bedømmingsgrunnlag, tilføyelse; det benyttes max 10 minutter ved utregning av lostidens middelerverdi.
7. Pkt. 6.3. Må ha markering for å bedømme momentet.
8. Rettelse på side 28: Meget god forfølgning, 3 minutter erstattes med 2 minutter. Bra forfølgning, 2-3 minutter erstattes med 1,5-2 minutter. Tilfredsstillende forfølgning, 1-2 minutter erstattes med 1-1,5 minutter.
9. Pkt. 6.5. Nest siste ord førstelinje (for) erstattes med **får**.

Minner om at bak premiegraden skal det ikke skrives bokstaver for klassebenevnelse. Hvis man ønsker kan det skrives: Premie eller Pr (forkortelse for premie).

Når det gjelder utfylling av jaktprøveprotokollen er det spesielt en feil som går igjen. Under pkt. C, Markering antall og poeng, og pkt. G lostid middelverdi. Blir det lett litt kluss. Riktig utfylling er som vist i eksemplet under.

C	G
Markering antall	Lostid middel verdi
<input type="text" value="3"/>	1 2 3
poeng	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
9	min/sek
	10

Fig. 1 I rubrikken under antall, skal antall markeringer føres, og markeringspoengene føres i raden under poeng. Det er mange som fører inn poengene i rubrikken og antall i raden under poeng. Har hunden tre loser med lostid på 10 minutter eller lengere settes det et kryss i rubrikken under 3 tallet og føres inn 10 minutter i raden under min/sek. Har hunden 2 loser på 5 minutter, krysses det av i rubrikken under 2 tallet og føres inn 5 minutter i raden under min/sek.

Dommer utdanning

Av Jaktprøveutvalget

Tre dommerkandidater er ferdig med utdannelsen og venter på å bli autorisert av Norsk Kennel Klub. Flere andre er snart ferdige og mangler kun noen aspirantarbeider hvor hunden går til premiering. Ni stykker har besvart eksamensoppgavene etter sommerens teorikurs. Alle har bestått, men enkelte har litt for stort avvik i forhold til fasiten. Det vil rette seg når de får litt mer trening, løsning av et par oppgaver til. De to praktiske oppgavene går ut på å bedømme en hunds prestasjoner utfra et beskrevet hendelsesforløp. Oppgave 2 er en beskrivelse av et hendelsesforløp som er fra en reell jaktprøve. Kandidatene har jevnt over vært litt rausere med poengene enn fasiten og det faktiske resultatet (dommerens bedømming). Oppgave 3 er et konstruert hendelsesforløp hvor det er lagt inn noen små feller. Nesten samtlige har oversett små detaljer som er utslagsgivende. Av en eller annen grunn har nesten samtlige kandidater kommet til en lavere poengsum på denne oppgaven enn fasiten. Ikke uventet er det på momentene søk, forfølgning av fugl og fortjenestepoeng variasjonene er størst. Noe statistikkoversikten viser. Ved å føre en komplett statistikk vil man kunne få et godt verktøy til å kalibrere dommerne. Det er tydelig forskjell på hva man oppfatter som et raskt og vidt søk.

Oppgave 1 (Teorioppgave)

Nedfor er det framsatt noen påstander. Det skal krysses av for om påstanden er riktig eller feil.

Nr.	Påstand	Riktig	Feil
1	Et utmerket søk skal være raskt, energisk og systematisk med bra søksvidde, samtidig i god kontakt med føreren.	☒	☐
2	Hunden skal diskvalifiseres om den beveger seg uvillig og sløvt, samtidig holder seg i umiddelbar nærhet av PG.	☒	☐
3	Hundens evne til å finne fugl er avhengig av om fuglene sitter i trærne eller på bakken.	☐	☒
4	Fugl som støkkes av PG under fuglarbeide skal regnes som finnendemulighet.	☐	☒
5	Hunden må ha los på fuglen for å få finnende.	☐	☒
6	Hunden kan ikke gis finnende selv om den har vittring av fuglen når den støkkes av PG.	☐	☒
7	Dommeren kan gi meget god markering når han ser hvor fuglen sitter men ikke ser hunden på grunn av en terrenghindring.	☒	☐
8	Det er ingen tidsberegning for å kunne bedømme markeringen.	☒	☐
9	Må ha markering for å bedømme losens art og hørbart.	☒	☐
10	Når man skal beregne lostidens middelverdi skal man benytte de tre lengste losene, men maks 10 minutter pr. los.	☒	☐
11	Primærlos oppnås når hunden får los mot fugl i tre og har markering.	☒	☐
12	Forfølging oppstår kun når fugl letter ut av tre.	☐	☒
13	En forflytning på noe under 100 meter i tett terreng kan anses som tilstrekkelig grunnlag for at man kan bedømme losen som fornyet.	☒	☐
14	Det anses at hunden har funnet fuglen i tre når den begynner å lose på fugl nummer 2 i et kull som er tatt opp samtidig av hunden.	☐	☒
15	Det kan ikke gis poeng for prestasjonsrenhet når dommeren ikke har registrert andre arter enn skogsfugl under prøvetiden.	☒	☐
16	Ved avbrutt los har avbruddets lengde ingen betydning for hvor mange feilpoeng som skal tildeles.	☐	☒
17	Hunden skal ha feilpoeng når den loser på ekorn/mår.	☐	☒
18	Under forlenget prøvetid skal prøven avbrytes når hunden har hatt mulighet til 3 finnendemuligheter, hunden skal gis mulighet til å fullføre påbegynt fuglarbeide.	☒	☐
19	Hundefører har anledning til å velge bort jerpe som prøveobjekt.	☒	☐

Oppgave 2 (Praktisk teorioppgaver)

Dato: 1/9-99, Ettermiddag

Sted: I dommerens hjemmetereng

Type: Spredt

Prøve-ID: 61-99001, Nasjonalt

Rase: finsk spets, tisp

Hundens navn: Crazy speed

Reg.nr.: 10101/92

Født: 7/5-92

Siste vaksinerings: 1/9-98

Far: Egenrådlig

Mor: Sikkerhet

Eier: Stolt Eier **Adresse:** Nomadeveien 1, 0001 Tiurmark

Jerpe teller: Nei

Hunden sluppet: 14.00 **Hunden koblet:** 17.00

14.05 starter en los 100 meter framfor prøvegruppen (PG). Etter 10 minutter konstaterer dommeren meget god markering, det reiser ei røy som hunden forfølger i 50 sekunder. Dommeren konstaterer at hunden lytter under forfølgningen. Hunden har en lostetthet på 110/min.

15.10 kommer det en orre flygende over hodet på PG, straks etter starter en los 150 meter foran PG. Etter 11 minutter konstaterer dommeren meget god markering, det reiser ei orrhøne som hunden forfølger i 1 min og 35 sek. Dommeren konstaterer at hunden lytter under forfølgningen. Hunden har en lostetthet på 90/min.

15.50 tar hunden opp en tiur som kommer rett mot PG, og setter seg i toppen av ei gran. Straks etter kommer hunden og starter en los med 120 bjeff i minuttet. Markeringen er meget god, etter 10 minutter stikker PG tiuren. Hunden forfølger noen titalls meter før den stopper og lytter.

16.20 Tar hunden opp et kull foran PG. Hunden får los på gammelrøya som setter seg i ei fura på andre siden av ei myr. Dommeren kan konstatere meget god markering. Røya sitter i 1 minutt og 30 sekunder, lostetthet 110/min. Hunden forfølger i 45 sekunder. Når hunden kommer tilbake får den los på en av kyllingene. Etter 10 minutter konstaterer dommeren meget god markering, 110/min. Når PG støter ut røykyllingen forflytter den seg 50 meter, hvor hunden starter å lose på nytt før kyllingen igjen støtes ut av treet. Hunden forfølger noen titalls meter før den stopper og lytter.

16.38 starter hunden å lose på nedsiden av PG. Før dommeren starter ansmygningen gir hunden seg og kommer opp til PG. Hundeføreren får med seg hunden og PG fortsetter mot bilen.

16.52 kommer det ei røy og setter seg ca. 50 meter fra PG. Kort tid etter kommer hunden og begynner å lose. 16.58 konstaterer dommeren meget god markering og røya reiser. Hunden forfølger i 45 sekunder. Hunden har en lostetthet på 110/min.

Søk: Hunden holder rask galopp under hele prøvetiden, med søkstider på 2 – 6 minutter (150 – 250 meter).

Losens art og hørbarhet: God og uavbrutt.

Forfølging: Raskt og kort. Lytter i 20 sek.

Generell beskrivelse av hundens arbeide: Hunden har et intenst søk, markerer eksakt, anpasser losen etter losobjekt og samarbeider greit med føreren. Hunden har arbeidssikkerhet og stor arbeidsvilje og utholdenhet på tross av varmt vær.

Forholdene: Terrengforhold, gode Føre, barmark
Værforhold, vindstille, fuktig og 15° C.

Oppgave 3 (Praktisk teorioppgaver)

Dato: 21/8-99, Formiddag

Sted: Rena

Type: Fast

Prøve-ID: 60-99001, Nasjonalt

Rase: norrbotenspets, hann

Hundens navn: Billy Kid

Reg.nr.: 10000/96

Født: 8/3-96

Siste vaksinerings: 15/8-99

Far: Tøffen

Mor: Beuty

Eier: Taiga Larsen

Adresse: Trelia 99, 9001 Hill

Jerpe teller: Ja

Hunden sluppet: 07.00 **Hunden koblet:** 10.32

07.45 PG støkker en tiur samtidig som hunden kommer inn fra søk **bak** (*felle 1*) PG. Hunden forfølger raskt i 200 meter.

08.00 Los 150 meter foran PG. Når dommeren kommer fram sitter det en ekorn i grana som hunden loser mot.

09.10 Hunden får los på ei jerpe. Etter 2 minutter flytter jerpa seg 50 meter hvor hunden fortsetter losen i 30 sekunder før jerpa **flyr 150 meter** (*felle 2*). Hunden finner raskt igjen jerpa og starter på nytt å lose. Når dommeren kommer fram etter 2 minutter og konstaterer meget god markering flyr jerpa, og hunden forfølger i 1 minutt og 45 sekunder.

09.55 Kommer ei røy flygende over PG, **over grantoppene** (*felle 3*). Hunden er ute i søk.

09.57 Hunden loser mot ei furu 200 meter fra PG **i den retningen som røya kom fra** (*felle 4*). Dommeren finner ingen godtagbar grunn for losen (ingen fugl eller ekorn/mår i treet, eller i rimelig nærhet).

10.29 Hører dommeren at det letter en tiur til siden for PG, og like etter starter hunden å lose. Før dommeren får konstatert markeringen reiser tiuren (10.31). Hunden kommer inn til PG 10.32 (*ingen forfølging er konstatert*) og dommeren ber hundeføreren koble hunden.

Søk: Hunden beveger seg i galopp og trav under hele prøvetiden, med søkstider på 2 minutter (100 – 150 meter).

Losens art og hørbarhet: Middels og serier.

Forfølging: Raskt og langt.

Generell beskrivelse av hundens arbeide: Hunden har et normalt søk. Har litt manglende rutine, men har bra forfølginger.

Forholdene: Terrengforhold, gode Føre, barmark
Værforhold, vindstille, fuktig og 10° C.

Jaktprøveprotokoll for halsende fuglehunder

Dato: 07.09.99 Sted: MODVIK Fast Spredt
 Prøve-ID: 61-99201 Formiddag Ettermiddag Nasjonalt Internasjonalt
 Finsk spets: Hannhund Tispe Norrbottenspets: Hannhund Tispe
 Hundens navn: CRAZY SPEED Reg.nr.: 10101/92
 Far: EGEN RASJE Fødsel dato: 7/5-92
 Mor: SØKKER HET Siste vaksineringsdato: 1/9-98
 Eier: STOLT EIER Tlf.:
 Adresse: NORNVEIEN 1, 0001 TURMØRK

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Finnende mulighet	Finnende	Markering Antall	Primær los	Fornyet los	D+E	Lostid middel verdi	Los tetthet	Ikke konstatert los	Konstatert falske loser	Prøve tid
antall	antall	poeng	antall	antall	antall	1 2 3 min/sek	los/min	antall	antall	time/min
6	6	18	6	0	6	10	110	0	0	3

1. Søkarbeide
 1. Raskt
 2. Middels
 3. Langsamt
 Utstrækning
 4. Utstrakt
 5. Middels
 6. Trangt

2. Løsarbeide
 Tetthet
 1. Over 90
 2. 80 - 90
 3. Under 80
 Hørbarhet
 4. Godt
 5. Middels
 6. Svakt
 Tetthet/dekning
 7. Uavbrutt
 8. Serier
 9. Med avbrudd

4. Forfølgning
 1. Raskt
 2. Middels
 3. Langsamt
 Lengde
 4. Langt
 5. Middels
 6. Kort
 7. Lytter Sek

5. Finnende i tre
 1. Ja
 2. Nei

6. Ekstrafortjeneste
 1. Arbeidssikkerhet
 2. Prestasjonsrenhet
 3. Spesialfortjenester

7. Feil
 1. Overfølsom
 2. Avbrutt og forlatt los
 3. Skrapende og bitende i lostreet
 4. Uvillig til å arbeide
 5. Åpenbar ulydighet

8. Annet arbeide
 Ja Nei KIB
 1. Loser på elg
 2. Loser på og jager andre dyr
 3. Loser på ekorn

9. Forholdene
 Terrengforholdene
 1. Gode
 2. Ordinære
 3. Vanskelige
 Føre
 4. Barnmark
 5. Snø
 6. Skare
 Værforholdene
 7. Hard vind
 8. Middels vind
 9. Svak vind
 10. Vindstille
 11. Tørt
 12. Fuktig
 13. Regn
 14. Snøfall
 15. Temp °C

FORTJENESTEPOENG

1.1 Søk	☒ ☒	0 - 10	9
1.2 Evne til å finne fugl		0 - 15	15
2.1 Markering av fugl		0 - 10	10
2.2 Losens art og hørbarhet		0 - 5	5
2.3 Loslengde		0 - 20	20
3 Primærloser i forhold til finnende		0-10	10
4.1 Forfølgning av fugl		0 - 10	3
4.2 Fornyet los		0 - 10	0
5 Finnende i tre		0 - 5	0
6 Ekstra fortjeneste		0 - 5	2
Sum fortjenestepoeng			74

FEILPOENG

1 Overfølsomhet		0 - 10	0
2 Avbrutt og forlatt los		0 - 10	0
3 Annet arbeide som forstyrrer prøven		0 - 10	0
Sum feilpoeng			0

RESULTAT

Sluttpoeng		74
Premiegrad		2
Plassering		

Dommer (bruk blokkbokstaver): ROY NILSEN
 Underskrift: [Signature] Nr.:
 Prøveleder (bruk blokkbokstaver):
 Underskrift: 20 Nr.:

Start 14 ⁰⁵	Slutt 14 ¹⁵	Losobjekt: RØY	
	Min 10 sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst	Lostetthet 110 bjeff/min
		☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL FIT
		Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte	Forfølgm Poeng
		☐ Middels ☒ Lytter Sek	Forfølg 50 sek min ☒

Hendelsesforløp Los ca. 100m FRAMFOR PG. HUNDEN
FORFØLGER RASKT, MEN NOE KORT.

Start 15 ¹⁰	Slutt 15 ²¹	Losobjekt: ORRHØNE	
	Min 10 sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst	Lostetthet 90 bjeff/min
		☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng	Avst fra lostre 2m
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL FIT
		Forfølgning ☒ Raskt ☐ Sakte	Forfølgm Poeng
		☐ Middels ☒ Lytter Sek	Forfølg 1,5 min ☒

Hendelsesforløp Los 150m FRAMFOR PG. HUNDEN FORFØLGER
TILPREDSTILENDE OG LYTTER UNDER FORFØLGNING
HUNDEN TILPÅSER LOSTETTHEIEN TIL ...
LOS OBJEKTET.

Start 15 ⁵⁰	Slutt 16 ⁰²	Losobjekt: TIUR	
	Min 10 sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst	Lostetthet 120 bjeff/min
		☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng	Avst fra lostre 1m
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL FIT
		Forfølgning ☒ Raskt ☐ Sakte	Forfølg 20m Poeng
		☐ Middels ☒ Lytter Sek	Forfølg min ☐

Hendelsesforløp PERFEKT JOBB, BORTSETT PÅ FORFØLGNINGEN.

Start 16 ²⁰	Slutt 16 ²²	Losobjekt: RØY	
	Min 30 sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst	Lostetthet 110 bjeff/min
		☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL FIT
		Forfølgning ☒ Raskt ☐ Sakte	Forfølgm Poeng
		☐ Middels ☒ Lytter Sek	Forfølg 45 sek min ☒

Hendelsesforløp HUNDEN TAR OPP ET KULL OG FÅR LOS
PÅ GML. RØY. ETTER FORFØLGNINGEN FINDER HUNDEN
EN KIL KYLLINGENE OG FÅR LOS PÅ DEN.

Start <u>16 23</u>	Slutt <u>16 33</u>	Losobjekt: <u>RØY</u>			
	Min sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst Lostetthet <u>110</u> bjeff/min ☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng Avst fra lostrem			
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning ☒ Raskt ☐ Sakte Forfølgm Poeng ☐ Middels ☒ Lytter <u>20</u> Sek Forfølg min ☐

Hendelsesforløp KYLINGEN FORFLYTTET SEG 50m NØY
DEN BLIR STØKKET. STØKES PÅ NYTT. HUNDEN
FORFØLGER KON ET TITALLS METER FØR DEN STOPPER
OG LYTTET.

Start <u>16 38</u>	Slutt	Losobjekt: <u>IKKE KONST</u>			
	Min sek	Markering ☐ God ☐ Svak ☐ Ikke konst Lostetthet bjeff/min ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng Avst fra lostrem			
FM ☐	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte Forfølgm Poeng ☐ Middels ☐ Lytter Sek Forfølg min ☐

Hendelsesforløp HUNDEN STOPPER LØSFØRINGEN OG
KOMMER TIL PG. HUNDEN LEGGER UT I ET
NYTT SPØK NØR HUNDEFØREREN GÅR VIDERE.

Start <u>16 52</u>	Slutt <u>16 58</u>	Losobjekt: <u>RØY</u>			
	Min <u>6</u> sek	Markering ☒ God ☐ Svak ☐ Ikke konst Lostetthet <u>110</u> bjeff/min ☐ Nøy ☐ Feil ☒ Poeng Avst fra lostrem			
FM ☐	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning ☒ Raskt ☐ Sakte Forfølgm Poeng ☐ Middels ☒ Lytter Sek Forfølg <u>15</u> min ☒

Hendelsesforløp

Start	Slutt	Losobjekt:			
	Min sek	Markering ☐ God ☐ Svak ☐ Ikke konst Lostetthet bjeff/min ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng Avst fra lostrem			
FM ☐	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte Forfølgm Poeng ☐ Middels ☐ Lytter Sek Forfølg min ☐

Hendelsesforløp EI RØY SLØR SEG INN SOM FRAA PG.
HUNDEN KOMMER DIREKTE OG STARTER LØSEN.
HUNDEFØREREN BER KOMMEREN GÅ FRAA
OG KONSTATERE MARKERING NØR PROVEDIEN ER SLUTT.

Jaktprøveprotokoll for halsende fuglehunder

Dato: 21/8-99 Sted: RENN Fast Spredt
 Prøve-ID: 60-99001 Formiddag Ettermiddag Nasjonalt Internasjonalt
 Finsk spets: Hannhund Tispe Norrbottenspets: Hannhund Tispe
 Hundens navn: BILLY WID Reg.nr.: 10000/96
 Far: TØFFEN Fødsel dato: 8/3-96
 Mor: BEUTY Siste vaksineringsdato: 15/8-99
 Eier: TRIGVE LARSEN Tlf.: _____
 Adresse: TRELIN 99, 9001 HILL

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Finnende mulighet	Finnende	Markering Antall	Primær los	Fornyet los	D+E	Lostid middel verdi	Los tetthet	Ikke konstatert los	Konstatert falske loser	Prøve tid
antall	antall	poeng	antall	antall	antall	1 2 3 min/sek	los/min	antall	antall	time/min
3	2	1	1	0	1	4/30	80	0	1	3/32

1. Søkarbeide

Fart

- Raskt
 - Middels
 - Langsomt
- ### Utstrekning
- Utstrakt
 - Middels
 - Trangt

2. Losarbeide

Tetthet

- Over 90
 - 80 - 90
 - Under 80
- ### Hørbarhet
- Godt
 - Middels
 - Svakt
- ### Tetthet/dekning
- Uavbrutt
 - Serier
 - Med avbrudd

4. Forfølgning

Fart

- Raskt
 - Middels
 - Langsomt
- ### Lengde
- Langt
 - Middels
 - Kort
 - Lytter Sek

5. Finnende i tre

- Ja
- Nei

6. Ekstrafortjeneste

- Arbeidssikkerhet
- Prestasjonsrenhet
- Spesialfortjenester

7. Feil

- Overfølsom
- Avbrutt og forlatt los
- Skrapende og bitende i lostreet
- Uvillig til å arbeide
- Åpenbar ulydighet

8. Annet arbeide

- Ja Nei KIB
- Loser på eig
 - Loser på og jager andre dyr
 - Loser på ekom

9. Forholdene

Terrangforholdene

- Gode
- Ordinære
- Vanskelige

Føre

- Barmark
- Snø
- Skare

Værforholdene

- Hard vind
- Middels vind
- Svak vind
- Vindstille
- Tørt
- Fuktig
- Regn
- Snøfall
- Temp. 10 °C

FORTJENESTEPOENG

1.1 Søk	4	3	0 - 10	7
1.2 Evne til å finne fugl			0 - 15	12
2.1 Markering av fugl			0 - 10	7
2.2 Losens art og hørbarhet			0 - 5	3
2.3 Lostengde			0 - 20	4
3 Primærloser i forhold til finnende			0 - 10	7
4.1 Forfølgning av fugl			0 - 10	8
4.2 Fornyet los			0 - 10	0
5 Finnende i tre			0 - 5	0
6 Ekstra fortjeneste			0 - 5	0
Sum fortjenestepoeng				48

FEILPOENG

1 Overfølsomhet		0 - 10	2
2 Avbrutt og forlatt los		0 - 10	0
3 Annet arbeide som forstyrrer prøven		0 - 10	0
Sum feilpoeng			2

RESULTAT

Sluttpoeng	46
Premiegrad	0
Plassering	

Dommer (bruk blokkbokstaver): ROY NILSEN

Underskrift: RNL Nr.:

Prøveleder (bruk blokkbokstaver):

Underskrift: Nr.:

23

Hundeeierens eksemplar

Start <u>7 45</u>	Slutt	Losobjekt: <u>TUR</u>				
	Min sek	Markering	☐ God	☐ Svak	☐ Ikke konst	Lostetthet bjeff/min
			☐ Nøy	☐ Feil	☐ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☒	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning	☒ Raskt ☐ Sakte
						Forfølgm Poeng
						☐ Middels ☐ Lytter Sek
						Forfølg min ☒
Hendelsesforløp <u>PG STØKKER TUR, HUNDEN KOMMER BAK</u>						
<u>PG OG FORFØLGER RASKT.</u>						

Start <u>8 02</u>	Slutt	Losobjekt: <u>EKORN</u>				
	Min sek	Markering	☐ God	☐ Svak	☐ Ikke konst	Lostetthet bjeff/min
			☐ Nøy	☐ Feil	☐ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☐	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning	☐ Raskt ☐ Sakte
						Forfølgm Poeng
						☐ Middels ☐ Lytter Sek
						Forfølg min ☐
Hendelsesforløp <u>LOS 150m FORAN PG</u>						

Start <u>09 10</u>	Slutt <u>9 15</u>	Losobjekt: <u>JERPE</u>				
	Min sek <u>4 30</u>	Markering	☒ God	☐ Svak	☐ Ikke konst	Lostetthet <u>80</u> bjeff/min
			☐ Nøy	☐ Feil	☒ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☒	F ☒	PL ☒	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning	☒ Raskt ☐ Sakte
						Forfølgm Poeng
						☐ Middels ☐ Lytter Sek
						Forfølg <u>1,75</u> min ☒
Hendelsesforløp <u>LOS PÅ JERPE 2min FORFLYTTET SEG</u>						
<u>50m, LOS 30 sek. NY FORFLYTTING, 150m. LOS</u>						
<u>2min JOBBEN AVSLUTTES MED RASK FORFLYTTING.</u>						

Start <u>9 55</u>	Slutt	Losobjekt:				
	Min sek	Markering	☐ God	☐ Svak	☐ Ikke konst	Lostetthet bjeff/min
			☐ Nøy	☐ Feil	☐ Poeng	Avst fra lostrem
FM ☐	F ☐	PL ☐	FL ☐	FIT ☐	Forfølgning	☐ Raskt ☐ Sakte
						Forfølgm Poeng
						☐ Middels ☐ Lytter Sek
						Forfølg min ☐
Hendelsesforløp <u>RØY HØYT FLYGENDE OVER PG HUND</u>						
<u>UTE I SØK. IKKE FINNENDE MULIGHET.</u>						

Start 9 57		Slutt			Losobjekt: FALSK				
		Min sek			Markering ☐ God ☐ Svak ☐ Ikke konst ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng				
FM	F	PL	FL	FIT	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte ☐ Middels ☐ Lytter Sek				
					Lostetthet bjeff/min Avst fra lostrem Forfølgm Poeng Forfølg min ☐				

Hendelsesforløp HUNDEN LOSER MOT EI PURU 200 FORVAN
PG I RETNING DER RØYK KOM FRA. INGEN
GODTALBAR GRUNN TIL LØS FORINGEN
FALSK LOS ÷ 2

Start 10 29		Slutt 10 31			Losobjekt: TIUR				
		Min sek 2			Markering ☐ God ☐ Svak ☒ Ikke konst ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng				
FM	F	PL	FL	FIT	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte ☐ Middels ☐ Lytter Sek				
X	X				Lostetthet bjeff/min Avst fra lostrem Forfølgm Poeng Forfølg min ☐				

Hendelsesforløp HØRER TIUR LETTE OG HUNDEN STARTER Å
LØSE. TIUREN REBER FOR DOMMEREN FOR
KONSTATERT MARKERING. FORFØLGING IKKE
KONSTATERT.

Start		Slutt			Losobjekt:				
		Min sek			Markering ☐ God ☐ Svak ☐ Ikke konst ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng				
FM	F	PL	FL	FIT	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte ☐ Middels ☐ Lytter Sek				
					Lostetthet bjeff/min Avst fra lostrem Forfølgm Poeng Forfølg min ☐				

Hendelsesforløp

Start		Slutt			Losobjekt:				
		Min sek			Markering ☐ God ☐ Svak ☐ Ikke konst ☐ Nøy ☐ Feil ☐ Poeng				
FM	F	PL	FL	FIT	Forfølgning ☐ Raskt ☐ Sakte ☐ Middels ☐ Lytter Sek				
					Lostetthet bjeff/min Avst fra lostrem Forfølgm Poeng Forfølg min ☐				

Hendelsesforløp

Tabell 1 Forklaring til poengkolonnen. Tallet foran / angir hvor mange som har gitt den poengsummen som står bak /. Når 7 kandidater har bedømt et moment til 9 poeng er det skrevet som, 7/9.

Oppgave 2

Moment	Poeng	Gj.snitt	Fasit
1.1 Søk	1/7 - 7/9 - 1/10	8,9	9
1.2 Evne til å finne fugl	9/15	15	15
2.1 Markering	9/10	10	10
2.2 Losens art og hørbarhet	9/5	5	5
2.3 Loslengde	9/20	20	20
3 Primærloser i forhold til finnende	9/10	10	10
4.1 Forfølgning av fugl	1/3 - 7/4 - 1/5	4	3
4.2 fornyet los	9/0	0	0
5 Finnende i tre	8/0 - 1/5	0,6	0
6 ekstra fortjeneste	5/2 - 3/3 - 1/5	2,7	2
Sum fortjenestepoeng	2/74 - 2/75 - 3/76 - 1/77 - 1/84	76,3	74
1 Overfølsomhet	9/0	0	0
2 Avbrutt og forlatt los	9/0	0	0
3 Annet arbeide som forstyrrer prøven	9/0	0	0
Sum feilpoeng	9/0	0	0
Sluttpoeng	2/74 - 2/75 - 3/76 - 1/77 - 1/84	76,3	74
Premiegrad	2/2-7/1	1,2	2

Kommentar: Resultatet fra den faktiske bedømmelsen er 73 poeng. Det er de dårlige forfølgningene som gjør at 72 - 74 poeng nok er det mest riktige resultatet. En annen sak er at det muligens er rom for å diskutere om den gode evnen til å lytte etter bortflygende fugl, skal gi bedre uttelling (kompensasjon), i forhold til det å ruse formålsløst etter.

Oppgave 3

Moment	Poeng	Gj.snitt	Fasit
1.1 Søk	1/5-3/6-5/7	6,4	7
1.2 Evne til å finne fugl	1/9-2/12-6/15	13,7	12
2.1 Markering	9/7	7	7
2.2 Losens art og hørbarhet	1/2 - 8/3	2,9	3
2.3 Loslengde	4/2-2/4-1/5-1/7-1/10 *	4,2	4
3 Primærloser i forhold til finnende	4/5-2/7-1/8-1/9-1/10	6,8	7
4.1 Forfølgning av fugl	1/4 - 2/5 - 4/6 - 1/7 - 1/10	6,1	8
4.2 Fornyet los	8/0-1/6	0,7	0
5 Finnende i tre	9/0	0	0
6 ekstra fortjeneste	9/0	0	0
Sum fortjenestepoeng	1/42-3/44-1/45-2/46- 1/52-1/58	46,8	48
1 Overfølsomhet	1/0-8/2	1,8	2
2 Avbrutt og forlatt los	9/0	0	0
3 Annet arbeide som forstyrrer prøven	9/0	0	0
Sum feilpoeng	1/0-8/2	1,8	2
Sluttpoeng	1/40-2/42-1/43-3/44- 1/50-1/56	40,2	46
Premiegrad	7/0-2/3	0,7	0

* Beklageligvis var tidsangivelsen i siste lossekvens på jerpa uteglemt. Under gjennomgang av besvarelsene har jeg tatt hensyn til dette. Noen har laget egne forutsetninger, her har jeg rettet i forhold til den lostiden de har ført opp. Fasiten er laget utfra 4 min og 30 sek.

Mosvikprøven - Fosengjengens høytidsstund

Av Bengt Sundkøien

MOSVIKPRØVEN, FOSENGJENGENS OG ØVRIGE TRØNDERES JULEHELG PÅ FORSKUDD. I alle år har disse menneskene prøvd å innbille en hedmarking at i Mosvik er det bra med fugl. I Mosvik er det bare gammalskog å jakte i. I Mosvik har vi skikkelig sosialt opplegg rundt selve jaktprøva, osv osv. Hva er det som får disse trønderne til å tro at de har noe som vi ikke har bedre på østlandet? Nå er vel ikke undertegnede den som har vært på flest jaktprøver og kanskje ikke den som kjører lengst for å komme i godt jaktterreng. Dette er da heller ikke nødvendig når man er født og oppvokst i jegerfylke nr 1 i Norge: HEDMARK. Dessuten er avstanden til ypperlig jaktterreng hos søta bror så kort at tiden dit regnes i minutter. Derfor var det med en viss spenning jeg tok turen oppover for første gang. På datoen 12 år siden første gang jeg startet med en hund på jaktprøve.

Trøndersk møkkavær

Påmeldingen til Mosvikprøven 1999 hadde vært rekordstor. De ansvarlige for prøven må ha jobbet iherdig med å skaffe nok dommere slik at flest mulig av de påmeldte fikk starte. Klubben lider av akutt dommermangel, men arrangementskomiteen skal ha honnør for at de fikk løst denne kabalen på en god måte. Sammen med dommer Øyvind Aasen ankommer vi Kilen fredags ettermiddag. Akkurat tidsnok til å få godt en spredtstart i skikkelig trøndersk møkkavær. Stiv kuling og regn. I mitt stille sinn samlet det seg en del negative tanker som disse bartebefengte trønderne skulle få høre når vi kom tilbake til Kilen. Disse negative tanker ble som blåst bort fra hodet i det vi parkerer bilen og hunden slippes - ca 2 sekunder etter at hunden er ute av bilen høres en los gjennom vindkastene. Helt utrolig - det finnes fugl her. Og skogen ser jo faktisk bra ut. Etter tre timer var jeg i grunn ikke så veldig misfornøyd. Det virker som om disse fjærkleddede individene er vant med vind og regn. På vei inn til Kilen begynte optimismen å ta plass i mitt lille hode. Det kan jo hende at det ikke er så "gæli" her oppe likevel.

Store som jumbojet

Tilbake til Kilen og hovedkvarteret for Mosvikprøven. Hovedkvarteret er et gammelt bruk som eies av Vindals Bruk. Disse eier også mye av terrenget som jaktprøven går i, noe leies også av Mosvik kommune. For å gi en enkel karakteristikk av terrenget vil jeg sitere Armand Sønsterud: " Mye gammalskog med tiurer store som jumbojet, og orrhaner så raske som jagerfly, og fugl er det

overalt". Terrenget er bra. Det er passe kupert med en del småmyrer og vann med fine skogstriper i mellom. Fugltilgangen er jevnt over god. Det er nesten helt utrolig at et slikt terreng ligger på denne kanten av landet. Jeg trodde at slikt terreng kun fantes i mine hjemtrakter. Mosvik er stedvis noe av det flotteste jaktterrenget jeg har gått i. Mosvik er fullt på høyde med Värmland, områdene rundt Arjeplog og Arvidsjaur, Finnskogen, Eidskogen eller Fjellskogen. Jeg jakter ca 80 dager i løpet av en sesong, så det hender jeg ser noe terreng. **MOSVIK STÅR TIL SÆRS GODT**, stedvis..... Dessuten er det ikke ulv i Mosvik.

Vakker kvinne

Lørdagskvelden er det fellesmiddag. Arrangementskomiteen med Rasch Nilsen i spissen organiserer dette med militær presisjon. Men vedkommende som sørger for at sultne jegere får mat i magen er en ung vakker kvinne: May-Britt Sundseth - på vegne av alle tilstedeværende ønsker jeg å rette en stor takk. I disse likestillingstider blir dette nesten litt galt, men; det må alltid en kvinne til og bak et hvert vellykket arrangement står en kvinne! Det må nevnes at spisesalen dekkes med hvit porselen og levende lys. Arrangementskomiteen skal ha all honnør for dette. Det som gjør Mosvikprøven så spesiell er at alle deltakere får plass i storstua. Her har vi østlendinger MYE å lære.

Fosengjengen

En jaktprøve skal være et samlingspunkt hvor deltakerne høster positive erfaringer fra andre hundeeiere og at de får en positiv opplevelse av klubben. Dette klarer arrangementskomiteen i Trøndelag på en glimrende måte. På vei hjem søndagskvelden sliter jeg litt med dårlig samvittighet. Dårlig samvittighet for en del negative tanker som skyldes litt store skylapper. Mine skylapper. Derfor vil jeg benytte anledningen til å sende følgende takk til Arrangementskomiteen i Trøndelag: Dere er en gjeng - Fosengjengen - som har holdt på i en del år. Noen av dere helt siden klubben ble stiftet. Alt dere arrangerer, årsmøter eller jaktprøver, er av meget høy kvalitet. Alltid orden og alltid hyggelig. Ta vare på det miljøet dere har skapt og ta imot de nye som kommer, noe jeg vet dere gjør. Så skal vi på østlandet strebe etter å skape like bra arrangement som dere.

ULV – ULV!

Det var ulv fra den flokken som holder seg i området: Kongsvinger, Eidskog og Sør-Odal som tok Bamse til Arnstein Hestnes mandag 25. oktober 1999. Bamse loset på fugl 50 meter fra Arnstein når han ble tatt.

Observasjon en nøkkel til suksess

DET ER LETT Å ØDELEGGE et godt emne, litt vanskeligere å få til en god hund, og masse tålmodighet og ydmykhet for å få til en topp hund. Nøkkelen til å lykkes ligger i hvor god du er til å observere hundens forutsetninger og hundens respons på din adferd.

Av Roy Nilsen

Spørsmål rundt problemet med at hunden ikke går ut av syne fra hundeføreren under søk blir stadig reist. Hva er galt og hva skal jeg gjøre? Mest sannsynlig er det ingen ting galt med hunden. Men vi som førere må bli flinkere til å innrette oss etter hunden, og ikke forvente at hunden skal endre sin medfødte væremåte. Det er viktig å huske på at vi ikke kan lære hunden hvordan den skal jakte. Vi kan kun legge til rette for at hunden får mulighet til å bli så god som den har forutsetning til å bli. Samt gi belønning og ros når den gjør ting riktig, og korrigere når den gjør uønskede handlinger. En god jakthund er et resultat av medfødte egenskaper og et positivt miljø. Det er lett å ødelegge et godt emne, litt vanskeligere å få til en god hund, og masse tålmodighet og ydmykhet for å få til en topp hund.

Gi fanden i naboen

Alle hunder er født med et sett egenskaper. Dette grunnlaget kan vi ikke endre på etter at valpene er unnfanget. Valget er gjort når vi velger avlsdyr. Men vi har stor mulighet til å gi disse egenskapene mulighet til å utvikle seg. Da er det viktig med en hvis porsjon ydmykhet. Det finnes ingen fasit på hvordan vi kan lykkes. Utgangspunktet må være at vi må observere og innrette oss etter de egenskapene vi observerer. Det vil si at vi skal jage med hunden på det viset som er korrekt for akkurat din hund og ikke det som fungerer for naboens hund. Gi fanden i naboen og konsentrer deg om din hund. Nøkkelen til å lykkes ligger i hvor god du er til å observere hundens forutsetninger og hundens respons på din adferd. Du må kunne se om hunden responderer positivt eller negativt på dine adferdsendringer. Når man jager med en unghund skal fokus være på hunden.

Jaktlyst

Hvordan er et hensiktsmessig søk? Hunden finner de fuglene som befinner seg foran og til siden for jegerens under hans gjennomgang av terrenget. Jegeren skal kunne bevege seg med normal gangfart uten å støkke fugl. Ideell søkstid vil være mellom 5 og 10 minutter. Det er viktig å huske på at en hund som beveger seg i rask galopp kan ha et like vidt søk som en hund som har et par minutter lengere søkstid, men ferdes i trav/galopp. Hvilke forutsetninger må være tilstede for at jakthunden skal ha et hensiktsmessig søk? Hunden må ha jaktlyst, selvstendighet, trygghet og samarbeidsevne. Årsaken til for trangt eller vidt søk kan være et

resultat av at nevnte egenskaper er dårlig eller sterkt utviklet. Som sagt vi kan ikke gjøre noe med selve egenskapene, men vi har store muligheter til å påvirke gjennom egen adferd. Har hunden overhode ikke jaktlyst er det vel kun en Nittedal Spesial som er løsningen. Har hunden dårligere jaktlyst en ønsket vil det kunne hjelpe å oppsøke områder med god fugltilgang. Jaktlysten øker neppe ved å jakte i et terreng med lite fugl. Hunden har ingen innvirkning på valg av terreng. Så skal man ha realistiske forhåpninger om å få til en god hund må man være villig til å oppsøke gode terrenger. Poenget er at jo oftere hunden kommer i fugl jo større sjanse er det for at den skal utvikle seg. Trangsoekte hunder vil som regel forfølge støkket fugl, og dette vil muligens kunne tenne hunden til å søke videre.

Virrete eier

Selvstendighet, trygghet og samarbeidsevne henger i sammen. Derfor tar jeg for meg disse momentene samlet. All jakt med hund er bygget på at hund og jeger skal samarbeide. Da er det innlysende at hunden må holde rede på hvor jegeren befinner seg. For vi har ingen forutsetning til å følge hunden. Derfor påstår jeg at det er vi som roter oss bort fra hunden og ikke motsatt. Og det er ikke alltid noen enkel oppgave for hunden å holde rede på en forvirra hundeeier. Poenget er at vi skal bevege oss gjennom terrenget på en slik måte at hunden alltid veit hvor føreren er å finne. Det betyr at vi må holde en konstant kurs, og kun endre retning når hunden er innom mellom to søk. Når hunden blir eldre og mer rutinert vil man kunne gå gjennom terrenget på en mer fleksibel måte. Men fremdeles må hovedprinsippet være at hovedkursen skal være stabil. Hunden skal ikke behøve å bruke tid og konsentrasjon på å holde rede på en virrete eier. Det reduserer sjansen for å finne fugl.

Modenhet

Hva er årsaken til at hunden ikke søker ut av syne fra føreren, og hva kan jeg gjøre for at hunden skal få et viere søk? Årsaken er en av to, eller en kombinasjon av disse. Først og fremst må hunden være moden. I dette legger jeg at hunden må være skogsvant, psykisk sterk, ha sterk nok jaktlyst, tilstrekkelig utviklet i hodet. Kort sagt den må ha utviklet de egenskapene som trengs for å jobbe selvstendig. Denne modenheten inntreffer ved forskjellig alder. Noen har nådd denne modenheten allerede i 4 måneders alderen, mens andre fremdeles ikke er blitt modne ved 1,5 års alderen. Hvis det blir tilrettelagt like bra for begge hundene, skyldes forskjellen medfødte egenskaper. Hvis den seint utviklede hunden ikke har blitt gitt optimal mulighet for å utvikle seg trenger ikke de medfødte egenskapene å være dårligere. Ved å være kritisk ved kjøp av valp vil man kunne redusere risikoen for å få en hund med dårlige medfødte egenskaper. Husk at hannhunder ofte utvikler seg seinere enn tisper.

Uten grenser

Straks etter fødselen starter innlæringen av søk. Den blinde valpen bruker luktesansen til å orientere seg fram til pattene. Tar man og løfter opp en valp som

er et par timer gammel og legger den inntil halsgropa vil den automatisk snuse rundt for å orientere seg. Etterhvert som valpene vokser til vil utforsker trangen øke. Først rundt i valpekassa, for så en dag å krabbe ut. Allerede ved fire ukers alderen vil man kunne få en indikasjon hvem som blir tøffest i skogen. Selv innen et kull kan det være stor forskjell i hvor fort utviklingen går når det gjelder å farte rundt på egen hånd. I denne perioden vil det være en stor fordel at valpene har mulighet til å utvikle seg uten grenser. Men det kan fort bli litt i mest spennende laget når 8 uker gamle valper legger til skogs på egen hånd, og blir borte i 30 minutter. Sånt blir det jakthunder av.

Prøve oss fram

Hvis hunden ikke utvikler et ønsket søk må vi prøve oss fram. Hvis vi opptrer på en uheldig måte i forhold til hundens egenskaper, vil det ikke skje noen positiv endring i hundens adferd før vi gir den gunstigere arbeidsforhold. Det vil si at vi må prøve oss fram i forhold til hvordan vi beveger oss i terrenget. Hunder er som sakt forskjellige individer. Noen hunder er avhengige av at eieren tar det veldig med ro. Mens andre må ha konstant bevegelse framover. Det blir ofte fokusert på at man skal ta det med ro. Det sies at man bør stoppe opp og vente mens hunden søker. Det blir imidlertid feil hvis man overdriver dette med å ta det med ro. Skal hunden få muligheten til å av søke nytt terreng må det være en hvis framdrift. Når hunden kommer inn fra søk skal vi ha forflyttet oss så langt framover som hunden allerede har avsøkt. Vi kan vente med å smyge til losen har startet.

Støtte

Det mange opplever når de stopper, i det hunden er i ferd med å forsvinne ut av syne, er at hunden også stopper og kommer tilbake. Hva som er årsaken til dette, er ikke godt å si. Vi har ikke mulighet til å gi et eksakt svar, men kun framsette noen teorier. Det kan være at hunden blir usikker, hva nå, hvorfor stopper han/hun, har han/hun tenkt å gå fra meg, etc.? Eller kanskje kan det være så enkelt som at når vi stopper blir det stille. Uansett hvor forsiktig vi beveger oss vil det være noe lyd når vi beveger oss normalt gjennom terrenget. Kanskje bruker hunden denne lille lyden til å holde orden på hvor vi er? Kanskje er denne lille lyden en viktig støtte, inntil den har lært seg hvordan vi oppfører oss og de selv har fått nok rutine til å stole på seg selv. Muligens trenger hunden litt konkurranse, føle litt trøkk bakfra?

Framdrift

Nå gjelder det å forsøke seg fram. Først kan vi slutte å stoppe, men vi kan fremdeles bevege oss meget sakte. Det kan være viktig og ha konstant framdrift etter hunden. Hvis hunden responderer positivt er det bare å øke farten. Nå er det viktig at vi følger med på hundens reaksjon. Poenget er ikke hvor fort vi går, men at vi går så fort eller sakte at hunden har et maksimalt søk utfra sine forutsetninger. Det er generelt nyttig og lærerikt å følge med på hundens reaksjoner i forhold til vår endring av adferd. Men husk, endre kun på en detalj av gangen slik at du veit hvorfor hunden reagerer. Konklusjonen får være at noe av det viktigste under

arbeide med jakthunder er å observere, tolke signalene og endre strategi etter dette. Vær imidlertid våken for negativ respons fra hunden. Da gjelder det å stoppe opp og tenke seg om før man går videre. Hunden har som regel rett. I de fleste tilfellene er det den tobeinte som har skylda for at det ikke fungerer.

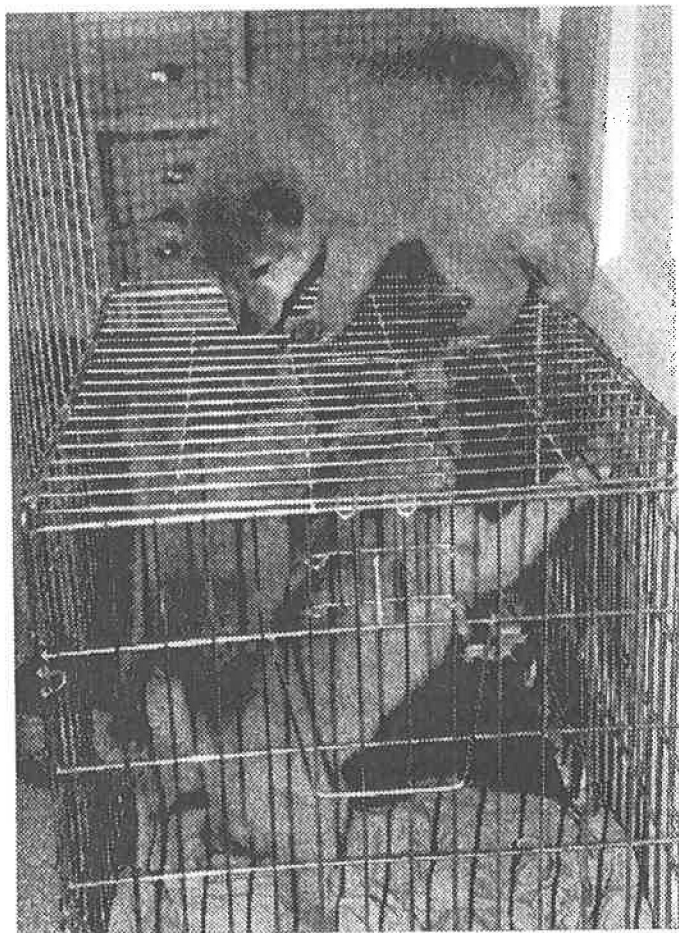

Foto: Roy Nilsen

Hvorfor er dere inni der da? Det er mye mer artig her ute. På taket Bamse til Arnstein Hestnes, (nærmest) Bjønn til Arne Olav Svalastug og Janka til Edvard Heen inne i buret. Bamse ble dessverre ikke mer enn 4,5 måned. Han ble tatt av ulv 25/10-99 mens han hadde sin første ordentlige los på fugl.

Utstilling i Stället

SSF Mellansverige arrangerer

utstilling for finsk spets og norrbottnenspets søndag 20.februar 2000 kl. 10.00.

Sted: Ytnäsängens camping i Stället

Dommer: Leif-Herman Wilberg

Anmeldelse til: Inge Groop, Böle 1685, 78291 Malung

Anmeldelsesavgift: Valpeklasse Skr 95,- Veteranklasse Skr 155,- Øvrige klasser Skr 220,-

Anmeldelsesfrist: 1.februar, 2000

Overnatting: Rom på hotell Värmlandporten (tlf: 0046 56381200), samt hytter på Ytnäsängens camping (tlf: 0046 56014040)

Opplysninger om overnatting m.m.: Ulf Kapla, tlf. 00 46 563 81175

Annet: De nordmenn som eventuelt er interessert i å delta på SSF Mellansverige sitt årsmøte på lørdag er velkommen. Møtet holdes på hotell Värmlandporten klokken 15.00

Velkommen til Stället, SSF Mellansverige

Husk gyldig vaksinasjon

Foto: Bengt Sundkoien

Det sosiale er nå ikke så verst i sør heller da! P. M. Korsmo tegner og forklarer under fjorårets Morttjernsprøve.

RETURADRESSE:
BENGT SUNDKØTEN
MAURSTIEN 5
1930 AURSKOG

A-BLAD

